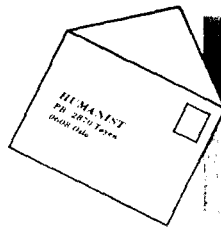

"Humanist" nr. 1/1992

DEBATT

Innlegg

101502

Skriv kort - skriv mer.

Manuskripter til debattsidene må ikke overskride to A4-sider med dobbel linjeavstand. Større artikler blir bestilt av redaksjonen. Nyhetsstoff, notiser o.l. bør imidlertid innsendes uoppfordret - gjerne også korte intervjuer

MEN JEG VAR DER!

• Av Erling Bauck

HUMANIST nr. 6/1991 hadde mye interessant stoff om ny-nazisme. Det blir gjort stadig nye forsøk på å torpedere påstanden om Holocaust, at ca. 6 millioner jøder ble utryddet under 2. verdenskrig, i hovedsak ved gassing. «Ekspert» i revisjonisme konstruerer nye bevis for at dette er en jødisk løgn, at gasskamrene ble bygget etter krigen som et ledd i en jødisk propaganda for å gi dem maksimal sympati. Bl.a. blir tidsaspektet trukket inn: Gasskammeret måtte luftes ut i minst et døgn, ellers ville det være farlig for SS-folkene å gå inn der. Hvem bryr seg om slike bagateller som at det fantes flere gasskammere, som arbeidet på skift, og at SS-folkene ikke hadde noe der inne å gjøre, for det var fanger som hentet ut likene og tomboksene, og noen fanger fra eller til spilte ingen rolle. De skulle dø snart i alle fall.

Krematoriene i Auschwitz hadde en kapasitet på 5.000 lik daglig, og det var for lite, så det ble gravet grøfter med jernstenger til å legge likene på, over åpen ild. Det er ingen ting i Rudolf Höss' bok om Auschwitz som tyder på at han skrev under press eller etter tortur, og heller ikke Rapportführer Kaduk var under noen som helst form for press

da han mange år etter krigen ble intervjuet om sin delaktighet i seleksjonene og behandlingen av fanger forøvrig.

Det var påstander som de ovennevnte som fikk professor Leo Eitinger til å skrike ut til lektor Olav Hoas i rettsalen: «Men jeg var der!»

Jeg var der også. Og her er vi ved den beklagelige motlagn: Den strikte fokuseringen på utryddelsen av jøder, og bare dem. For dem, og dermed for verden forøvrig, var det bare jøder i Auschwitz og bare jøder som ble gasset. I sin iver etter verdens sympati glemmer de alle oss andre. Sigøynerne led nøyaktig samme skjebne som jødene. Hvorfor skal de glemmes? Og vi andre ikke-jøder?

Selv tilhørte jeg den lille, sørgelige resten av en transport fra Maydanek i Lublin. Vi hadde løpt 132 km gjennom Polen i et tempo som gjør Nijmegen-marsjen til en jabbetur. 90 % av kolonnen lå igjen etter veien, skutt fordi de ikke greide tempoet.

Kommet til Auschwitz ble vi stilt opp på feil side av porten, den siden som førte rett til gasskammeret. Det visste vi ikke da. Vi visste i det hele tatt ingenting om Auschwitz, for det kom aldri fanger derfra til andre leirer.

Etter timers venting ble vi kommandert over til den andre siden, og da fikk vi høre av

en Auschwitz-fange at nå var vi heldige, for nå slapp vi inn i leiren. Det var han som fortalte oss at de som ble stilt opp på den andre siden, skulle rett i gasskammeret, uten å bli registrert med fangenummer. Og han arbeidet i Birkenau, mottakingsleiren, der gasskamrene og krematoriene lå, så han måtte jo vite det.

Vi fikk fangenummeret tatovert på venstre underarm. Hvorfor? Vi hadde jo i alle leirene nummeret på jakken og buksen. Ja, men ikke under de månedlige seleksjonene! Vi var nakne når vi løp én og én forbi kommisjonen som tok til side de som var blitt for tynne. Nummeret på armen ble notert, og samme ettermiddag ble de oppskrevne numrene ropt opp ved kveldsappellen og eiermennene lagt på ventebrakke til gasskammeret.

Arne Brattli fra Notodden ble for tynn og besto ikke ved oktoberseleksjonen 1944. Ingen var i tvil om hva han gikk til. Hans og de andre «muselmennenes» vei ble bestemt av at de ikke var flinke eller freidige nok til å få tak i noen smuler ekstra. Men neste dag, etter en natt da hver enkelt av de utplukkede, jøde eller ikke-jøde, gjorde opp sitt bestikk for siste gang, kom det beskjed om at denne gangen skulle bare jøder gasses.

Denne lille erindringen burde ha noe å fortelle til begge

kanter. «Revisjonistene», for å bruke et pent ord, bør spørre seg selv om de kan finne noen annen grunn til at vi fikk fangenummeret tatovert på armen nettopp i Auschwitz enn at det var nødvendig ved seleksjonene. Til gasskamme-

ret. Og jødene bør spørre seg selv om det ikke ville være tjenlig for dem og styrke deres troverdighet hvis de viste til at også ikke-jøder ble gasset, at Auschwitz ikke besto av bare jøder. Vi andre kunne jo brukes til å bevitne den ulidelige,

angstfylte spenningen vi alle måtte gjennom under hver seleksjon, fordi vi var smertelig klar over at vi alle balanserte på en hårfin kant.

I så måte kunne eksempelet Arne Brattli tjene som motbevis mot både løgn og motlagn.